

Topo Rochers de Sainte-Anne (Tilff)

De Rochers de Sainte-Anne vormen een groot en aantrekkelijk klimgebied langs de Ourthe bij Tilff. Kenmerkend voor het gebied zijn de indrukwekkend gladde platen die mooi, ruw en ietwat spannend klimmen bieden. In het gebied zijn echter ook steilere routes en enkele moeilijke projecten vinden.

- Aantal routes/maximale lengte: 60/38m.
- Klimstijl/steilte: 70-110°, dak.
- Niveau routes: 4-8a (en enkele projecten tussen 8a en 9a).
- Gesteente: kalksteen.
- Expositie: voornamelijk zuid en zuidwest.
- Beste jaargetijde: herfst, winter, voorjaar. Het is een ideaal wintergebied dankzij de vrijwel instantaan opdrogende rots en de zonnige ligging.
- OV: het station van Méry op 1,5 km van het klimgebied.
- Voor Nederlanders alleen toegankelijk met de [NKBV klimjaarkaart](#).

Dit klimgebied wordt beheert door de Union Belge de Spéléologie. Het is uitsluitend toegestaan hier te klimmen als je lid bent van CAB, KBF, NKBV, UBS of van een andere bij de UIAA of IFSC aangesloten klim- of bergsportfederatie (FFME, DAV, AO, FFCAM, et cetera) én in het bezit bent van een aansprakelijkheidsverzekering particulieren.

BESCHRIJVING

De Rochers de Sainte-Anne liggen direct ten zuiden van Tilff langs de doorgaande weg door het dal van de Ourthe. Kenmerkend voor het gebied is de tot bijna 40 meter hoge plaat die op het zuiden is georiënteerd en de grot rechts naast de plaat. Het klimmen wordt gekarakteriseerd door relatief steil wrijvingsklimmen op verrassend ruwe rots. Er zijn echter ook steilere routes in verticaal en zelfs overhangend terrein te vinden rond de opening van de grot en in sector Anticlinal.

Tilff stond vroeger bekend als een erg spannend gebied met lange haakafstanden. De laatste jaren heeft het gebied echter een flinke ontwikkeling doorgemaakt en de meeste routes zijn momenteel prima behaakt. Wat tegenwoordig de derde haak is op La Dalle was vroeger pas de eerste! Een grounder zit er tegenwoordig dus niet meer in. Hogerop in de routes is het een ander verhaal. Hier zijn de afstanden tussen de haken vaak fors en een portie lef is vereist.

La Dalle met 23 routes en varianten is het pronkstuk van het gebied. De routes zijn langer dan ze er van onderaf uit zien en in het rechter deel zelf tot 38 meter lang. Een 80 meter touw is noodzakelijk. Echt genieten doe je hier pas als je solide 6a klimt. Aanraders zijn de Le Grand Dièdre Sainte Anne 5a, La Chimérique, 6a+/b, een route met een langere crux dan de meeste andere routes, No Man's Land 6b, een beauty waarin je vooral moet vertrouwen op je voetentechniek en Alpinodrome pour jeunes Cons, 7a (7a+?). De laatste route vereist superieur vertrouwen in voeten, vingers en het hoofd. Kun jij bij de rust op het mini-bandje halverwege je hoofd koel genoeg krijgen om aan het greeploze gedeelte boven je te beginnen?

De ideale tijd om in Tilff te klimmen is tijdens zonnige winterdagen met een luchttemperatuur tussen de 0 en 10 graden.

PARKEREN EN AANLOOP

De beste opties om te parkeren is de parking langs de weg net ten zuiden van de toegang tot de hoofdwand (de grote plaat).

Coördinaten:

50°33'22.3"N 5°34'47.5"E. Als de parking vol is dan zijn er meer opties om te parkeren verderop langs de weg.

Loop vanaf de parking naar de trap die toegang biedt tot de sector La Dalle en ingang van de grot. Loop verder langs de weg om bij de overige sectoren te komen.

SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN

- De grot aan de rechterzijde van het massief is een populaire attractie. Wees hoffelijk naar andere gebruikers.
- Het kan zijn dat door de beheerder (UBS) geautoriseerde groepen gebruik maken van het massief. Zij hebben voorrang op individuele gebruikers.
- Wees net zoals altijd in voormalige steengroeven extra alert op steenslag.
- Veroorzaak in de sectoren boven de weg geen steenslag!

TOPO

Er zijn meerdere topo's van de Rochers de Sainte-Anne:

1. Deze topo die door Harald Swen/NKBV is samengesteld met een schets van sector La Dalle uit 2023. Dit document pretendeert de routes op La Dalle correct weer te geven. Hopelijk is dat ook zo.
2. Er is een topo uit 2019 van P. Bottin, één van de lokale klimmers. Een aantal onduidelijkheden in deze topo worden in onderstaand overzicht van de sectoren en routes uitgelegd. Download [hier de topo](#).
3. Er is op 27 Crag.com via het Premium gedeelte van de site [een actuele topo van de meeste routes](#) beschikbaar. Het verloop van de routes is echter niet altijd juist ingetekend.
4. Informatie over het gebied, de historie en de ligging van de sectoren is ook te vinden op de site van JC Vittoz: <http://echosrochassiers.blogspot.com/2019/04/les-rochers-de-tilff.html>.

SECTOREN

Het gebied omvat van noord naar zuid de volgende sectoren (zie topo van Bottin):

- Les Bombés: de direct langs de weg gelegen sector.
- Porche Triangulaire/L'Anticlinal: bereik deze sector via een kort steil paadje dat langs de weg start.
- Dalle Supérieure/Fraise des Doigts: klauter 2 meter de rots langs de weg omhoog en volg de staalkabel tot onder de wand.
- Partie Centrale: een voormalige sector direct langs de weg en daarom niet herbehaakt.
- La Dalle: loop via de stenen trap naar de karakteristieke tot 38 meter hoge lichtgrijze plaat.
- Porche de la Grotte: de sector links, rechts en boven de ingang van de grot.
- Sector X: tussen de parking en La Dalle is een onbehaakte hellende wand van circa 8 meter hoog. Het is mogelijk om hier topropes uit te hangen. De in de topo van Bottin genoemde sector Ginette lijkt in werkelijkheid niet te bestaan.

LES BOMBÉS

Het dozijn routes uit de jaren 80 en 90 is anno 2020 matig behaakt. Er schijnen een zevental routes te zijn die wel voldoende behaakt zijn. De 100 meter lange traverse 'Rando pour Quartos' (4+) is overgroeid en niet of amper beklimbaar. De routes VLNR:

- 1) Cuban Pesos, 6a+.
- 2) Yannis, 6a.
- 3) Ralentit Bill ca sent le Poulet, 6b. Zelfde start als Yannis, traverseer naar rechts en dan omhoog.
- 4) Ton Cul comme un Beignet qui Deguele, 6a+. Zelfde start als Yannis, traverseer nog verder naar rechts en dan omhoog.
- 5) Naam Onbekend, 7a.

6) Naam Onbekend, 6b.

7) Jardin d'Hiver, 5c.

PORCHE TRIANGULAIRE/L'ANTICLINAL

Bereik de sector via een kort stijl pad tussen het struikgewas. VLNR op de linker wand:

1) Fantomas se Déchaine, 7a+. Klimt beter dan het er uit ziet.

2) Cima Libre/Cima Luna, ?

3) Maes Critique, ?

4) Mémé Blues, 7c+.

4A) La Caouette, 8b. Start in Mémé Blues (20 passen) en ga naar de crux verder in Sucés Pandu.

5) Sucés Pandu, 8c+.

6) Baby Boom, 8a.

7) Lettre ouvert aux Cons, 6b. De hoekversnijding achterin de grot/samenkomst van beide wanden. Eindigt bovenin op een plaat.

VLNR op de rechter wand:

8) Haine et Passion, 7c via links, 7c+/8a via rechts.

9) L'araignée aux Plafond, 7c+.

10) Elle Grimpe pas elle Cause, 6c+.

11) Dièdre de la Grotte, 5. Rechts van de kant.

SECTOR DALLE SUPERIEURE/FRAISE DES DOIGTS

Je bereikt deze sector door vanaf de weg 2 meter omhoog te klauteren en de staalkabel te volgen. Let op dat je geen steenslag veroorzaakt of spullen laat vallen die op de weg kunnen komen! Er zijn hier 11 recentelijk behaakte routes in fantastisch ruwe rots. Het is bijna niet nodig om op zoek te gaan naar grepen of treden, omdat huid en het rubber van de zolen als vanzelf aan de rots plakt. De routes hebben onderin niet al te lange haakafstanden, maar naar boven toe neemt de afstand toe.

De routes VLNR:

1) Piccolo, 5a.

2) Les mûres de poussière, 4+.

3) Phil, 5c.

4) Vipérine, 5b.

5) Diabolo Menthe, 5a.

6) Oscar l'égantier, 4.

7) Hugo Pratt, 5b.

8) Fraise des Doigts, 5a.

9) La Joffroi, 5b.

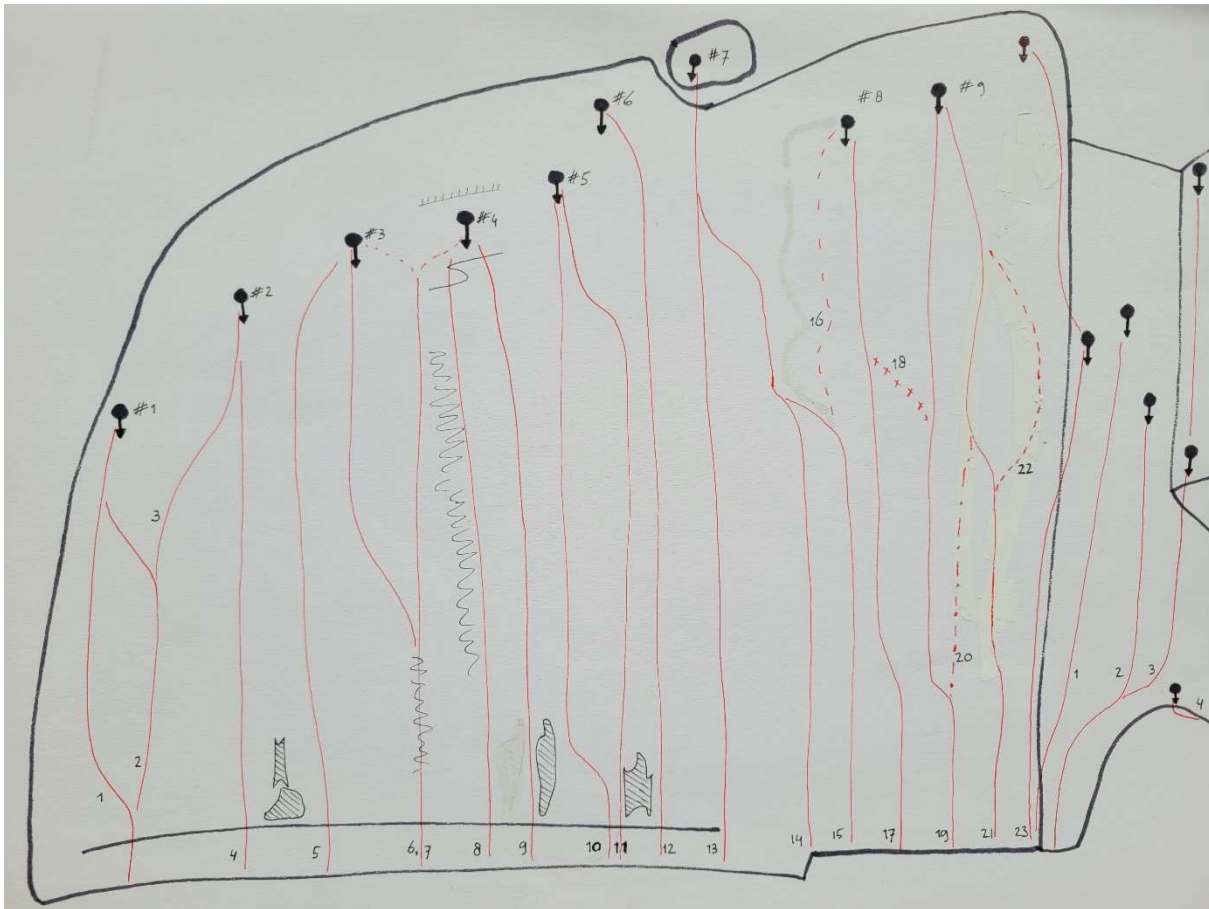
10) Petit Petons, 5b.

11) Prunelled de tes yeux, 5b.

SECTOR LA DALLE

Deze sector met 23 routes en varianten is het pronkstuk van het klimgebied. De routes zijn langer dan ze er van onderaf uit zien en in het rechter gedeelte tot 38 meter lang. Met een 70 meter touw red je het NIET in alle routes. Routes delen vaak de relais met elkaar en soms ook de laatste haak. Om de relais van elkaar te kunnen onderscheiden zijn de eerste 6 relais van links van in onderstaande tekst genummerd.

Sector La Dalle van links naar rechts:

- 1) La Germaine de gauche, 4. De beide varianten van La Germaine hebben dezelfde eerste haak. La Germaine de gauche volgt een ietwat slingerende lijn met 8 haken tot relais #1 op 20 meter hoogte.
 - 2) La Germaine, 4+. De iets lastiger variant gaat na de gemeenschappelijke 1e haak iets naar rechts. Na 3 verdere haken buigt de route naar links af. De beide laatste haken zijn identiek aan route 1.
 - 3) La Germaine, variant direct, 6a. Klim iets rechts houdend daar waar La Germaine naar links afbuigt. Er volgt een ietwat lengteafhankelijke cruxpassage en bij de laatste haak komen route 3 en 4 samen. Eindig bij relais #2.
 - 4) La Dylan, 6a. Relatief continu plaatklimmen. Deelt het relais met route 3.
- De volgende 3 routes eindigen op hetzelfde relais (relais #3 van links).
- 5) Old Fuck, 6a. De moeilijkheid is beperkt tot een korte passage halverwege. Buig bovenin rechts af richting relais #3. Deze route heeft relatief lange haakafstanden.
 - 6) La Monique Capel, 5c+. Start gelijk met route 7 en buig na de 4e haak links af.
 - 7) La Chimérique, 6a+/b. Minder cruxy dan de meeste andere routes op de plaat. Aanrader! Eindig op relais #3 of relais #4.
 - 8) L'Hypolite, 6b. Leuk en erg subtiel in het midden. Slechts 6 (8?) haken. Ga bovenaan rechtsaf om op relais #4 uit te komen.
 - 9) Le Boomerang, 6a. Klim met 8 haken naar hetzelfde relais als route 8.
 - 10) La Malaise, 5c. De route gaat onderin naar links. Bovenin expo naar het relais toe. Zeven (9?) haken. Eindig op relais #5.
 - 11) La Chiti Bang Bang, 5c (6a+ indien rechtdoor tussen haak 9 en 10). Buigt na de 8e haak iets linksaf en eindigt op relais #5. De topo van Bottin laat de route eindigen op relais #6, maar dat klimt niet heel logisch..
 - 12) Mamamia, 6b. Een nieuwe route die behaakt is met 11 glimmende ingecementeerde Fixe haken. Armen inklappen, want je zit voor je het weet in de route links ernaast. Naar het relais nemen de haakafstanden toe. Eindigt op relais #6, 3 meter hoger dan relais #5.
 - 13) L'Hortense, 6b. Mooie route met 9 haken die bovenin door de ondiepe 'geul' loopt. Vroeger tres engagée..., nu weliswaar minder maar de haakafstand in de passage door de geul is nog steeds erg groot. Als je de haak links van de geul inhangt een stuk relaxter. Het relais zit op een rotsblok net boven de plaat en wordt gedeeld met de beide routes 14 en 15. Ter hoogte van haak 4 zitten 2 haken naast elkaar. De crux is rond de 5e haak waar 3 haken bij elkaar in de buurt zitten.

14) No Man's Land, 6b. Een beauty die solide voetenwerk vereist. Vroeger was de huidige derde haak de eerste haak! Let op dat de oude (dubbele) 3e, 4e, 5e en 6e haak jaren gelden half zijn doorgezaagd (!), maar niet zijn verwijderd (stand januari 2024). Bij de 6e haak blijf je nog iets rechts van de haak en stapt daarna ca. 1 m naar links en klipt de 7e haak. Daarna klim, je net iets links van de haak met subtiel voetenwerk naar een flake met een haak net naast een mephaak. Vervolgens iets linkshoudend naar het relais. De haak die rechtdoor gaat is van een uitklimvariant van 'La Directe'.

15) La Directe, 6a+. Een rare naam voor een route waarvan het routeverloop beslist niet direct is. Ging oorspronkelijk na de 5e haak naar links en eindigde op het relais van La Chiti Bang Bang. Tegenwoordig zijn er meerdere opties om de route uit te klimmen; A) zoek als vanouds de makkelijkste weg richting La Chiti Bang Bang (niet logisch); B) klim uit via No Man's Land en gebruik daarbij de haak boven de zevende haak van route 14 (meest logisch anno nu); of klim door in route 16.

16) Eldfinger, 6c. Uitklimvariant van La Directe uit 2018. Ga rechtdoor vanaf de 5e haak van route 15 tot aan het relais van route 17. Het is helaas geen logische lijn geworden. De haken zijn ten opzichte van de grepen veel te ver naar rechts geplaatst.

17) La PPM, 6c+/7a. Leuk en subtiel plaatklimmen met de crux halverwege. Was ooit bovenin erg run-out met slechts één ingecementeerde mephaak op de laatste 15 meter. Inmiddels goed behaakt en voorzien van een eigen relais.

De volgende 3 routes starten identiek:

18) N'Oublie pas Jean-Michel, 7a. Ogenschijnlijk niet goed ingetekend op de topo van P. Bottin. Nog subtieler plaatklimmen dan de PPM. Inmiddels geen zelfstandige route meer, maar een combinatie van de eerste helft van route 19 en de tweede helft van route 17. Ga bij de 2e haak linksaf, klim dan rechtdoor. Doe dat na de zesde haak wederom en klim via 1 verbindingshaak verder in route 16.

19) Alpinodrome pour jeunes Cons, 7a (7a+?). Deze fantastische route vereist superieur vertrouwen in voeten, vingers en het hoofd. De route uit 2018 is in feite de directe uitklim van N'Oublié pas Jean-Michel. Ga bij de zesde haak rechtdoor, en rust op het mini-bandje tot het hoofd koel genoeg is om aan de bijna greeploze passage boven je te beginnen. Een aanrader!

20) Bad Boys: 6c. De directe instapvariant van route 21. De route is heel erg expo, met slechts 7 haken (en 2 oude haken vlakbij de laatste broche) op een totale lengte van ongeveer 34 meter. Ga na de 2e haak niet zoals routes 18 en 19 linksaf, maar klim iets rechts houdend omhoog. Ga na de vierde haak ietsjes rechts houdend omhoog - de vage 'spleet' rechtdoor is erg lastig en expo - en volg daarna dezelfde haken als route 21. De broche linksboven de 'geul' kun je overslaan, die zit niet in de lijn van de route.

21) Le Pilier Capel, 6a+. Onwaarschijnlijk steil en greeploos voor 6a+. Expo ook! Toch is het mogelijk mits je het juiste verloop van de route weet te vinden. Ga na de 6e haak (hier zat vroeger een tussenrelais - de afgezaagde haken zijn direct links van de haak te zien) schuin links omhoog. Vanaf nu klim je tussen alle haken met flinke run-outs tot aan het relais.

22) Mad Max, 7a. Word in de topo's meestal omschreven als variant op route 18, maar het is logischer en handiger om te starten via route 21. Ga bij de zesde haak eerst iets rechts houdend over de gladde plaat. Klim zonder van de versnijding rechts gebruik te maken tot het relais van route 20/21. De route is eerder 6c dan 7a. De variant Mad Max II start in Bad Boys en traverseert ter hoogte van de 6e haak van Le Pilier Capel naar rechts. Een gezochte lijn die 7a+ als waardering krijgt.

23) Le Grand Dièdre Sainte Anne, 5a. Als de hoek vrij is van vegetatie en aarde, dan is het mooi klimmen op voor Belgische begrippen bijzondere rots. De haken zitten afwisselend op de plaat en in de wand rechts. Het eerste relais zit rechts in de wand op circa 20 m. Wanneer de vegetatie in de versnijding boven het eerste relais gesnoeid is, is het mogelijk om een tweede lengte te klimmen die bij een relais op 38m hoogte eindigt. Helaas heeft niemand de afgelopen jaren de moeite genomen om te snoeien. Tip: neem een takkenschaar en handschoenen mee, want de route is de moeite waard.

Erik van den Goor en Tim van der Linden genieten van de winterzon. Tiff is misschien wel het beste massief in België tijdens zonnige winterse dagen Foto's Harald Swen.

SECTOR PORCHE DE LA GROTTE

Links en rechts van het brede dak met rechts onderin de ingang van de grot zijn een aantal routes behaakt. Let op dat in de meest recent behaakte routes steenslag mogelijk is. Van links naar rechts:

- 1) Panthère Rose, 6a. Start via Le Grand Dièdre (links van de struik), en ga na 5 meter rechts de wand in naar het naamplaatje. Of start direct identiek aan Veuve Noir. Mooie rots, soms iets brokkelig.
- 2) Veuve Noir, 6b. Start bij de linker begrenzing van de grot (rechts van de struik) en buig na een paar meter rechts de wand in. Klim rechts van Panthère Rose.
- 3) Chouffe qui Peut, L1 6a+. Start gelijk met Veuve Noir, en traverseer nog verder rechts dan Veuve Noir tot je schuin omhoog klimt. Zwarte haken (plaquettes), matige rotskwaliteit. De korte tweede lengte is vierdegrads.
- 4) project van Jean-Louis Wertz en Nico Favresse door het dak behaakt met brochen, 8c - 9b? Pas droog na een uitzonderlijk droog voorjaar en zomer. Daarna zal er nog flink geïpoetst moeten worden.
- 5) L'antre du mâle, 8a+. Een nieuwe route uit 2021. Start op de rechter begrenzing van de grot en klim naar links tot je midden in de boog bij de uitklim van route #4 komt. Behaakt met plaquettes. Kruist Orval Masque?
- 6) Orval Masque, project (8a?). Start rechts van de met een hekwerk afgesloten opening van de grot. Volg de spleten in het dak aan de rechterzijde van de grot. Onduidelijk waar de route stopt (uitklimmen via route 5 of eerder stoppen?). Behaakt met plaquettes. Droogt langzaam. Een los blok op de rand van de boog is vastgezet met gevaarlijk uitstekend draadstaal. Een paar cams kunnen handig zijn bij het uitwerken/schoonmaken.
- 7) Promène Couillons, 7a+ à 7b+. Start op gladde rots aan de rechterbuitenzijde van de grot. Traverseer langs de rand van de boog met een mooie cruxpassage. De moeilijkheid varieert van 7a+ tot 7b+ afhankelijk van waar je langs klimt.
- 8) I never Climb I ever Rest, 6b. Op de kopse kant van de laagvlakken langs de rand van de rots naar boven. De route heeft onderin oude en verbleekte in-situ setjes. Ietwat brokkelige rots.
- 9) 2 Francs 6 Trous, 6b. Variant van 'I never climb I ever rest'. Buigt links af ter hoogte van het relais van Promène Couillons. Behaakt met plaquettes.

Zeno Schaeckers klimt Promènes Couillons. Foto Paul Lahaye Photography.

De beide volgende routes liggen rechts om de hoek op de plaat. Volg het paadje omhoog naar de start van de routes.

- 10) Tout Douce L1, 4.
- 11) Friend Zone, L1, 4.

Op het plateau bovenaan de grot zijn in 2019 enkele vrij korte routes ingericht. In de topo van Bottin staan ook een aantal potentiële routes ingetekend die gezien de kwaliteit van de rots misschien nooit behaakt zullen worden. Deze sector is gezien de ligging aan de rand van de afgrond niet geschikt met kinderen. Het plateau is bereikbaar door een route (Chouffe, Tout Douce, Friend Zone) te klimmen of via het steile pad dat beveiligd is met een dunne staalkabel rechts van de eerste lengte van Friend Zone.

Je vindt hier de volgende tien routes/projecten (vlnr):

- 1) Chouffe qui Peut, L2, 4. Niet als afzonderlijke lengte vanaf het plateau te klimmen gezien de ligging aan de rand van de afgrond.
- 2) Tout Douce L2, 4.

- 3) Friend Zone, L2, 4.
- 4) Sensuelle Agression, 5. Nog onbehaakt?
- 5) Als project aangeduid op topo Bottin. Geen haken, matige rotskwaliteit, weinig aantrekkelijk.
- 6) Als project aangeduid op topo Bottin. Geen haken, matige rotskwaliteit, weinig aantrekkelijk.
- 7) Als project aangeduid op topo Bottin. Geen haken, matige rotskwaliteit, weinig aantrekkelijk.
- 8) Ghost in the Shell, 5a. De spleet/versnijding.
- 9) La Vie en Jaune, 6a. Klim de pijler. Relais identiek met route 8.
- 10) Rousse Karmeliet, 5. Veel vegetatie in de route.

BEHEER

Neem bij waarnemingen van gevaarlijke situaties (losse haken), vandalisme, etc. contact op met de beheerder, de [Union Belge de Spéléologie](#) (UBS), via maison@speleo.be.

DISCLAIMER

Deze gebiedsbeschrijving betreft een in de natuur gelegen rotsklimgebied waar slechts in zeer beperkte mate toezicht op wordt gehouden. De auteur neemt geen verantwoordelijkheid voor de actualiteit, juistheid, volledigheid of kwaliteit van de hier verstrekte informatie. Deze informatie betreft een momentopname. De actuele toestand kan en zal afwijken van hetgeen hier beschreven is. De informatie geeft de mening en indruk van de auteur weer. De auteur of beheerder van deze site is niet aansprakelijk voor schade of teleurstelling (van materiële of immateriële aard) veroorzaakt door het gebruik van de informatie op deze pagina.

Wees er van bewust dat je in dit gebied, net zoals in alle andere rotsklimgebieden, geheel op eigen risico klimt. Rotsklimmen is niet vrij van risico. De rots is geen genormeerd bouwwerk maar een door de natuur gevormd object met alle onzekerheden van dien. Rots kan uitbreken en haken kunnen onbetrouwbaar zijn. Gevaarlijke vallen en levensbedreigende situaties zijn niet uit te sluiten. Ga alleen met voldoende kennis van zaken en de nodige voorzichtigheid klimmen.